

Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) Bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali

IL-PULIZIJA (SPETTUR NICHOLAS VELLA) V. CLYDE CARABOTT (KI. 551486M)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

21/03/2023

IL-QORTI,

Rat l-imputazzjonijiet segwenti li nħarġu kontra l-imputat:

Tahrika ta' Kawża: **PULIZIJA** Lil: **CLYDE CARABOTT 551486M ( )** Vettura: **CLD486 FORD**

Billi int akkużat talli fid-data, hin u post hawn imsemmi

Data u Hin: **Nhar il-31/7/2019 għal habta ta` 05:30hrs**

Post: **Triq Mikiel Anton Vassalli**

Lokalita': **MSIDA**

(1) Soqt vettura bil-mutur jew vettura ohra bi traskuragni (Kap 65 Artiklu 15 (1) (a), (3))

(2) Soqt vettura bil-mutur jew vettura ohra b`mod pericoluz (Kap 65 Artiklu 15 (1 (a), 2))

(3) Soqt vettura bil-mutur jew vettura ohra b`nuqqas ta kont (Kap 65 Artiklu 15 (1 (a), 2))

(4) Soqt jew ppruvajt issuq, jew kellek kontroll ta` vettura bil-mutur jew vettura ohra li kienet fit-triq jew f`post pubbliku iehor waqt li ma kontx f`kundizzjoni li ssuq minhabba xorb jew drog (Kap 65 Artiklu 15A (1))

(5) Soqt jew ppruvajt ssuq, jew kellek kontroll ta` vettura bil-mutur ohra fit-triq jew f`post pubbliku wara li kkonsmajt tant alkohol li l-proporzjon tan-nifs, tad-demm jew tal-urina tkun izjed mil-limitu preskritt (Kap 65 Artiklu 15B (1))

Semgħet u rat ix-xhieda miċċuba quddiemha u čioe ix-xhieda ta' WPS 63 Janet Zammit (affidavit), Jason John Axiak, EO 233 Mario Agius, EO 314 John Aquilina (in eżami u in kontroezami), Daniel Rosier Desira u PC 1412 Paul Theuma (affidavit).

Semgħet it-trattazzjoni finali.

Rat l-atti proċesswali.

Qed tagħti din is-

Sentenza

Ir-raba' (4) u l-ħames (5) imputazzjonijiet

Mill-affidavit ta' WPS 63 Janet Zammit jirriżulta illi l-imputat “*gie mistoqsi jekk iridx jagħmel breathalyzer test. Ahna tajnih il-caution’ u għamel il-breathalyser*”. Minn din id-dikjarazzjoni biss jirriżulta fost affarijiet oħra illi l-imputat ma ngħatalux id-dritt għal assistenza legali skond il-liġi **qabel** ma’ gie mistoqsi jekk riedx jagħti kampjun tan-nifs. Dan ifisser illi t-test kollu inkluż ir-riżultat tiegħu ma’ jistax jitqies bħal prova ammissibbli minn din il-Qorti u għalhekk il-ħames imputazzjoni ma’ tirriżultax.

Fir-rigward tar-raba' imputazzjoni, fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Alexia Falzon** (Appell Kriminali, Appell Nru. 101/2017 EG, 03/05/2019) ingħad:

“Illi l-gurisprudenza tħalleml li: “Kif din il-Qorti kellha okkazzjoni tosserva fis-sentenza tagħha tat-2 ta’ Settembru, 1999 fl-ismijiet Il-Pulizija v. Francis Pace, biex jigi deciz jekk persuna kienitx qed issuq “meta l-kapacita` tagħha li ssuq sew [kienet] għal xi hin imnaqqa” minhabba xorb (jew drogi) bi ksur ta’ l-Artikolu 15A, wieħed jista’ jiehu in konsiderazzjoni provi ohra, cioè `apparti mir-risultat o meno ta’ l-analizi magħmula skond l-Artikolu 15E. Tali prova ohra tista’ tinkludi il-komportament u l-kundizzjoni fizika tas-sewwieq, kif ukoll ir-risultat tat-test (preliminari) tan-nifs magħmul taht l-Artikolu 15C.

Illi l-gurisprudenza tħalleml ukoll li ghalkemm ma hemmx necessarjament ness bejn ir-reat kontemplat fis-subartikolu (1) tal-Artikolu 15A tal-Kapitolu 65 tal-Ligijiet ta` Malta u l-fatt li l-analizi tan-nifs (a differenza tat-test tan-nifs) ikun inkomplet jew ma jsirx, madanakollu:

Meta l-ligi titkellem dwar "inkapacita` fizika jew mentali" qed tirreferi għal inkapacita` li trid tezisti indipendentement mill-istat ta’ intossikazzjoni li tkun fiha l-persuna li tintalab tagħti l-kampjun, kif ukoll indipendentement mill-ansjeta` dovuta ghall-fatt li dik il-persuna tkun involuta f'incident awtomobilistiku.”

Peress illi ġadd mix-xhieda mressqa ma xehed fuq kif kien is-sewqan tal-imputat qabel ma seħħi l-inċidenti in kwistjoni, din ir-raba' imputazzjoni ukoll ma’ tirriżultax fil-mankanza assoluta ta’ xi provi dwar il-kundizzjoni li allegatament kien fiha l-imputat li kienet tagħmlu mhux tajjeb biex isuq minħabba x-xorb.

L-ewwel (1), it-tieni (2) u t-tielet (3) imputazzjonijiet

L-ewwel, t-tieni u t-tielet imputazzjonijiet huma li l-imputat saq bi traskuraġni, b'mod perikoluż u b'nuqqas ta' kont rispettivament. L- Artikolu 15(1)(a) tal-Ordinanza dwar ir-Regolament tat-Traffiku (Kap. 65) jipprovdi hekk:

“15. (1) Kull min -

- (a) **isuq vettura bil-mutur ... b'nuqqas ta' kont, bi traskuraġni, jew b'mod perikoluż,... ikun ħati ta' reat u jeħel, meta jinsab hekk ħati, il-piena tal-multa ta' mhux iżjed minn elf u mitejn euro (€1,200) jew tal-prigunerija ta' mhux iżjed minn sena.”**

Imbagħad l-Artikoli 15(2) u (3) jipprovdu illi:

“(2) Meta r-reat ikun jikkonsisti f'sewqan ta' vettura bil-mutur jew vettura oħra bi traskuraġni kbira jew b'mod perikoluż, il-qorti, b'żieda tal-piena taħt is-subartikolu (1), għandha tiskwalifika lill-ħati milli jkollu jew milli jikseb licenza tas-sewqan, f 'każ tal-ewwel kundanna, għal żmien ta' mhux anqas minn tliet xħur, u f'każ tat-tieni kundanna jew kundanna oħra wara għal żmien ta' mhux anqas minn sena.

‘(3) Fil-każ ta’ kull reat ieħor taħt is-subartikolu (1) il-qorti b'żieda għall-piena skont dak is-subartikolu, għandha tiskwalifika lill-ħati milli jkollu jew milli jikseb licenzja tas-sewqan għal żmien ta’ mhux anqas minn tmint ijiem’

Dwar il-provi ta' sewqan b'mod traskurat, bla kont u b'mod perikoluż, il-Qorti tal-Appell Kriminali kienet qalet fis-sentenza mogħtija nhar is-6 ta' Mejju, 1997 fl-ismijiet **‘Il-Pulizija vs Alfred Mifsud’** illi:

“Sewqan traskurat (negligent driving) hu kwalsiasi forma ta' sewqan li jiddipartixxi minn, jew li ma jilhaqx il-livell ta' sewqan mistenni minn sewwieq ragjonevoli, prudenti, kompetenti u ta' esperienza. Bhala regola l-ksur ta' regolamenti tat-traffiku kif ukoll in-non-osservanza tad-disposizzjonijiet tal-Highway Code li jincidu fuq il-mod jew il-kwalita' ta' sewqan ta' dak li jkun, jammonta ukoll għal sewqan traskurat...sewqan bla kont hu sewqan bi traskuragi kbira u tinkludi kazijiet fejn wieħed deliberament jieħu riskji fis-sewqan li m'ghandux jieħu minhabba l-probabilita ta' hsara li tista tirrizulta lil terzi ... sewqan perikoluz jirrekjedi li fil-kaz partikolari s-sewqan kien ta' perikolu għal terzi.”

L-Artikolu 15(1)(a) tal-Kap. 65 jirreferi għal sewqan b'nuqqas ta' kont, bi traskuraġni, jew b'mod perikoluz. It-test Ingliż tal-ligi jirreferi għal sewqan “*in a reckless, negligent or dangerous manner*”. Pero l-Artikolu 15(2) imbagħad jirreferi għal sewqan “bi traskuraġni kbira jew b'mod perikoluz” filwaqt li t-test Ingliż tal-Art. 15(2) jirreferi għal sewqan “*in a reckless or dangerous manner*”. Huwa evidenti għalhekk illi bil-kliem “*sewqan bi traskuraġni kbira*” fl-Artikolu 15(2) il-legislatur ried ifisser “*sewqan bla kont*”. L-iskwalifika iktar severa għal sewqan bla kont u sewqan perikoluz imposta fl-Artikolu 15(2) – b'differenza għal dik inqas severa għal sewqan traskurat imposta fl-Artikolu 15(3) – tirrifletti l-gravita' differenti illi l-legislatur jattribwixxi għal dawn il-modi ta' sewqan.

Fis-sentenza fl-ismijiet ‘**Il-Pulizija v. Jason Scerri**’ (Qorti tal-Magistrati Kumpilazzjoni Nru.: 1131/13 RM – deciża 01/11/2018) il-Qorti qalet hekk:

“*Jingħad illi l-kuncett ta' sewqan perikoluz u sewqan bla kont ghalkemm mhux imfissra espressament fil-ligi tagħna, huwa identifikabbi mal-kuncett ta' recklessness fil-ligi Ingliza fejn jinsab ritenut illi, sabiex jissussisti l-mens rea ta' recklessness, m'hijiex bizżejjed kondotta merament traskurata jew imprudenti izda wahda li timmanifesta non-kuranza totali għar-riskji li johloq. Fil-kaz Quinn vs. Cunningham, Lord Justice-General Clyde fisser li sabiex tip ta' kondotta jikkwalifika bhala reckless jehtieg li jiġi identifikat:- “... an utter disregard of what the consequences of the act in question may be in so far as the public are concerned.”*

Il-Blackstone jagħmel referenza ghall-CPS Policy for prosecuting cases of bad driving biex ifisser mil-lenti tal-ligi Ingliż, x'tip ta' sewqan jista' jitqies b'success ghall-finijiet ta' imputazzjoni ta' sewqan perikoluz:- “... racing or competitive driving; speed which is highly inappropriate for the prevailing road or traffic conditions; aggressive driving, such as sudden lane changes, cutting into a line of vehicles or driving much too close to the vehicle in front; disregard of traffic lights and other road signs, which, on an objective analysis, would appear to be deliberate; disregard of warnings from fellow passengers; overtaking that could not have been carried out safely; driving a vehicle with a load that presents a danger to other road users; where the driver is suffering from impaired ability such as having an arm or leg in plaster, or impaired eyesight; driving when too tired to stay awake; driving a vehicle knowing it has a dangerous defect; ... . or similar, in circumstances where the driver was avoidably and dangerously distracted by that.”

Ferm il-konsiderazzjonijiet appena rapportati, huwa evidenti li d-differenza bejn l-addebitu tas-sewqan perikoluz u s-sewqan bla kont hija wahda ta' grad fejn, biex ir-recklessness manifestata fis-sewqan tilhaq il-grad ta' sewqan perikoluz, il-kondotta għandha ggib magħha perikolu għas-sigurta` tal-pubbliku u/jew proprija`. Infatti, jigi osservat ghall-finijiet ta' piena l-legislatur tagħna pogga s-sewqan bla kont u s-sewqan perikoluz fl-istess keffa.”

Il-Qorti ikkunsidrat dak li qalu x-xhieda Jason John Axiak, EO 233 Mario Agius, EO 314 John Aquilina u Daniel Rosier Desira li lkoll kienu flimkien fil-post tal-inċident qabel ma seħħi l-impatt bejn il-vettura misjuqa mill-imputat u l-kompressur bl-ispot light. Fid-data, ħin u lok indikati fil-komparixxi, Jason John Axiak u Daniel Rosier Desira kienu xogħol ta' bil-lejl qed jagħtu t-tarmak ġewwa Triq Regionali. Dawn kienu qiegħdin jippreparaw sabiex jiġbru t-tabelli u barriers filwaqt li EO 233 Agius u EO 314 Aquilina kienu qiegħdin jagħlqu t-triq ħabba x-xogħolijiet u jidderiegu l-vetturi. Lkoll raw il-vettura misjuqa mill-imputat tidħol sparata *head on* fil-kumpressur tat-trakk. Kemm EO 233 u kemm EO 314 iddeskrivew kif l-vettura kienet ġejja sparata fid-direzzjoni tagħhom u li għal ftit ma daħħalx ġo fihom. Skond Desira l-vettura għaddiet xi metru 'l bogħod minnu, nkisret , daret dawra tond fl-ajru u ġiet wiċċha 'l hemm, kissret il-kompressur bid-dawl u faqqħet parti mit-trakk.

Il-Qorti qieset illi għalkemm ix-xhud Jason John Axiak ma setax jagħraf l-imputat fl-awla u x-xhud Daniel Rosier Desira ma rax is-sewwieq dak il-ħin tal-inċident, ix-xhud EO 233 Agius identifika lill-imputat b'ċertu diffikultà (fis-sens li qal illi ma kienx cert dwar dan) filwaqt li EO 314 Aquilina kien cert li l-imputat fl-awla kien is-sewwieq tal-vettura in kwistjoni. Il-Qorti hija konvinta sal-grad rikjest mill-liġi illi l-imputat kien qed isuq vettura b'veloċità eċċessiva u li għal xi raġuni jew oħra tilef il-kontroll tal-vettura b'tali mod illi kien ta' periklu imminenti għal numru ta' xhieda li kienu fil-vičinanza. Fiċ-ċirkustanzi għalhekk tirriżulta t-tieni imputazzjoni ossia' s-sewqan perikoluz.

Deċiżjoni

Għar-raġunijiet msemmija l-Qorti filwaqt li tillibera lill-imputat mill-imputazzjonijiet numru 4 u 5, wara li rat l-artikoli tal-liġi u čioe il-Kap 65 Art. 15(1)(a) ssibu ħati tal-imputazzjoni numru 2 ossia' ta' sewqan b'mod perikoluz (komprizi fiha l-imputazzjoni numru 1 u 3) u tikkundannah iħallas multa ta' seba' mijja u ħamsin euro

(€ 750). B'żieda mal-piena, l-Qorti tiskwalifikah milli jkollu jekk milli jikseb liċenzja tas-sewqan għal perjodu ta' tlett (3) xhur (Kap. 65 Art. 15(2)).

V.G. Axiak

Maġistrat

Y.M. Pace

Dep. Registratur